วารสารเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และนวัตกรรม
JOURNAL OF HOME ECONOMICS TECHNOLOGY AND INNOVATION
ISSN 2821 – 9880 (Online)

ผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์

ฉัตรดาว ไชยหล่อ, จริยา ทรงพระ* และ ติณณา อุดม

The Effects of Constructivist-Based Foundation Activities on Skills and Attitudes In Home Economics

Chatdaw Chailor, Chariya Songpra* and Tinna Udom

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya
*Corresponding author. E-mail address: Chariya.s@rmutsv.ac.th
Received: 26th Jan 2026 ; Revised: 4th Sep 2026 ; Accepted: 23rd Sep 2026
DOI : 10.60101/jhet.2026.1463

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมปรับพื้นฐาน วิธีการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำนวน 92 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบประเมินทักษะและอนุทิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะงานคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาก่อนเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ มีค่า $\bar{X}$= 3.38 มีค่า S.D. = 0.33 ขณะที่คะแนนเฉลี่ยทักษะหลังเข้าร่วมกิจกรรม มีค่า $\bar{X}$= 4.71 มีค่า S.D. = 0.10 มีค่า t-test =35.40 มีระดับความเป็นอิสระ 91 และมีค่า $p < .001$ มีคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่องานคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาก่อนเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน มีค่า $\bar{X}$ = 3.31 มีค่า S.D. = 0.41 ขณะที่คะแนนเฉลี่ยทัศนคติหลังเข้าร่วมกิจกรรม มีค่า $\bar{X}$ = 4.86 มีค่า S.D. = 0.07 มีค่า t-test = 34.97 มีระดับความเป็นอิสระ 91 และมีค่า $p < .001$ และจากการเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่า $\bar{X}$= 4.79 มีค่า S.D. = 0.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความสนใจและมุมมองต่อคหกรรมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด = 4.89

คำสำคัญ: กิจกรรมปรับพื้นฐาน, คอนสตรัคติวิสต์, คหกรรมศาสตร์, ทักษะ, ทัศนคติ

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ABSTRACT

This study aimed to develop a constructivist-based foundation activity model to enhance Home Economics skills and attitudes, and to examine students' satisfaction with the activities. A quasi-experimental research design was employed with 92 Home Economics students from the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya, selected through purposive sampling. Data were collected using questionnaires, skill assessment forms, and learning journals, and analyzed using mean, standard deviation, t-test, and qualitative analysis.The results indicated that students' post-activity skill scores (M = 4.71, S.D. = 0.10) were significantly higher than pre-activity scores (M = 3.38, S.D. = 0.33), and attitudes toward Home Economics also significantly increased after participation (post: M = 4.86, S.D. = 0.07; pre: M = 3.31, S.D. = 0.41) at $p < .001$. Overall satisfaction with the constructivist-based foundation activities was at the highest level (M = 4.79, S.D. = 0.11), with the highest mean found in interest and perspectives toward Home Economics (M = 4.89).

keywords: Foundation Activities, Constructivist, Home Economics, Skill, Attitudes

บทนำ

คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการดำเนินชีวิต การจัดการครัวเรือน และงานฝีมือ ซึ่งมีบทบาทสำคัญทั้งในชีวิตประจำวันและในสายอาชีพ ทักษะด้านคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ การทำอาหาร โภชนาการ งานดอกไม้ งานประดิษฐ์ รวมถึงงานผ้าและการตัดเย็บ ล้วนเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจได้ เพราะการศึกษาคหกรรมศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่เชื่อมโยงองค์ความรู้แบบสหสาขาวิชา และมีบทบาทสำคัญในการรับมือกับความท้าทายของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและครอบครัว เพื่อให้การจัดการศึกษาคหกรรมศาสตร์มีคุณภาพ ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะบนพื้นฐานของความรอบรู้ด้านคหกรรมศาสตร์ (Martina, E. and Stojan, K. U., 2025) อย่างไรก็ตามการเรียนรู้คหกรรมศาสตร์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องมีการวางรากฐานที่แข็งแกร่งทั้งในด้านทักษะ (Skills) และทัศนคติ (Attitudes) เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะเชิงปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และมีทัศนคติที่ดี (Sigritch, C. D. et a.l, 2025) เพราะการที่จะผลิตบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ที่มีความรู้ ทักษะวิชาชีพจำเป็นต้องควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติหรือทัศนคติที่ดีซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านคหกรรมศาสตร์ (นิอร ดาวเจริญพร, 2565)

กิจกรรมปรับพื้นฐานเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เตรียมความพร้อมในด้านความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติจริง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและสามารถต่อยอดทักษะด้านคหกรรมศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากสถิติข้อมูลความคาดหวังการเข้าศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ในปี 2567 ส่วนใหญ่ร้อยละ 70 ผู้เรียนมีความต้องการด้านการรับรู้เกี่ยวกับทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมพร้อมต่อการศึกษาในระดับที่สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับการที่ผู้เรียนต้องมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาความริเริ่มสร้างสรรค์ และการกำกับตนเองในการเรียนรู้ ขณะเดียวกันครูคหกรรมศาสตร์

ISSN 2821 – 9880 (Online)

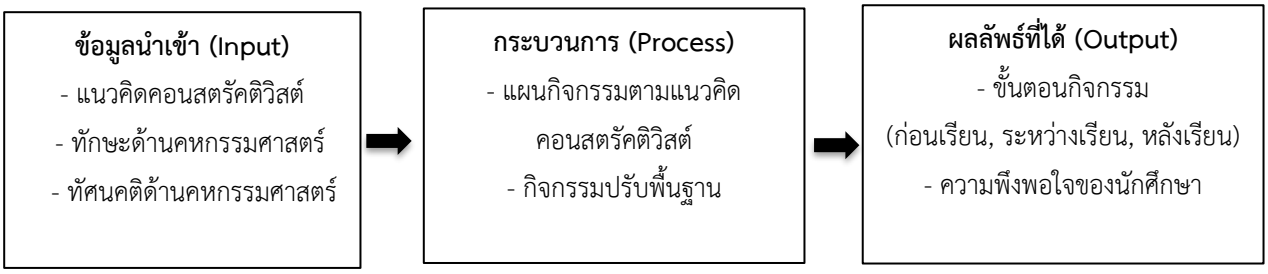
ควรปรับบทบาทและปรับกลยุทธ์การสอนแบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 (Halima, S. B., 2013) อีกทั้งรายวิชาคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่สามารถพัฒนาทักษะได้หลากหลาย ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมและมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและระดับสากล (Juliana, E. A., 2020) รวมถึงการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อคหกรรมศาสตร์เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากจะช่วยส่งเสริมความสนใจในการเรียนรู้และการนำไปใช้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่เชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยตั้งอยู่บนแนวคิดที่ว่าบุคคลสร้างความรู้ของตนเองอย่างกระตือรือร้น และประสบการณ์การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความเป็นจริง ผู้เรียนใช้ความรู้เดิมเป็นพื้นฐานและต่อยอดองค์ความรู้ดังกล่าวเมื่อได้รับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้นำทางในกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์จึงสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Satish, P. C., 2022) รวมถึงมีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพราะการเรียนรู้ควรเกิดขึ้นในสภาพจริงหรือสะท้อนบริบทของสภาพจริงจะนำไ ปสู่การเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (อนุชา โสมาบุตร, 2556)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญจากการศึกษาผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ เพื่อตรวจสอบว่ากิจกรรมดังกล่าวสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ และควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมด้านคหกรรมศาสตร์ รวมถึงเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรในการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ISSN 2821 – 9880 (Online)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีลักษณะแบบแผนกลุ่มเดียววัดก่อน-หลัง (One-Group Pretest–Posttest Design)

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง

Pretest	Treatment	Posttest
O_1	X	O_2

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาใหม่หลักสูตรคหกรรมศาสตรบัณฑิต คือ หลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สร้างสรรค์ และหลักสูตรสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 120 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มทร.ศรีวิชัย, 2568) ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คัดเลือกโดยกำหนดเกณฑ์ คือ เป็นนักศึกษาใหม่ที่ยินยอมเข้าร่วมกิจกรรมและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบทุกขั้นตอน จำนวน 92 คน (มนัส สุวรรณ, 2556)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามก่อนเรียน แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ Checklist และ Rating Scale ตอนที่ 2 การวัดทักษะด้านคหกรรมศาสตร์ ประกอบด้วย ทักษะด้านการประกอบอาหารและโภชนาการ ทักษะด้านการจัดดอกไม้และงานประดิษฐ์ ทักษะด้านผ้าและการตัดเย็บ มีลักษณะ Rating Scale 5 ระดับ ตอนที่ 3 การวัดทัศนคติด้านคหกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยความสนใจและมุมมองต่อคหกรรมศาสตร์ ความเชื่อเกี่ยวกับประโยชน์ของคหกรรมศาสตร์และความตั้งใจนำไปใช้และต่อยอดในอนาคต มีลักษณะ Rating Scale 5 ระดับ และตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะปลายเปิด

2. แบบสอบถามหลังเรียน เป็นชุดข้อคำถามเดียวกันกับแบบสอบถามก่อนเรียนเพื่อประเมินความพึงพอใจหลังจากการดำเนินกิจกรรม

3. แบบประเมินทักษะปฏิบัติ (Rubric) เป็นชุดข้อคำถามเกี่ยวกับประเมินทักษะ ด้านการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ความถูกต้องของขั้นตอน ความประณีตสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์ และภาพรวมทักษะปฏิบัติ ซึ่งมีคะแนนประเมินจากน้อยไปมาก การพิจารณาจะมีเกณฑ์สรุปผลคะแนน ได้แก่ การปฏิบัติงานดีมาก การปฏิบัติงานดี การปฏิบัติงานปานกลาง และการปฏิบัติงานควรปรับปรุง

4. อนุทิน การจดบันทึกเพื่อให้นักศึกษาสะท้อนความคิดเห็นของตนเองหลังจากการดำเนินกิจกรรม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญด้านคหกรรมศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารและโภชนาการ ดอกไม้และงานประดิษฐ์ และด้านผ้าและการตัดเย็บ ได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามแล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 อยู่ในเกณฑ์ที่มีการยอมรับ จากนั้นนำแบบสอบถาม

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อประเมินค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.83 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี

ส่วนแบบประเมินทักษะ ผู้วิจัยนำแบบประเมินทักษะและเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนาขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านคหกรรมศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนพิจารณาความชัดเจน ความเหมาะสม มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นนำแบบประเมินทักษะไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน โดยกำหนดให้อาจารย์ผู้ประเมินมากกว่า 1 คน ประเมินการปฏิบัติงานจากผลงานเดียวกัน และใช้เกณฑ์การให้คะแนนเดียวกันเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน ก่อนนำแบบประเมินทักษะไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตการทำวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมีใบรับรองจริยธรรมการวิจัยเลขที่ HREC No. 033/2568 หลังจากได้รับอนุมัติการทำวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างก่อนดำเนินกิจกรรมและหลังดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น ซึ่งกิจกรรมจัดขึ้นก่อนเปิดภาคเรียน 1 สัปดาห์ ประจำภาคการศึกษาที่ 1/2568 จำนวน 2 วัน

2. แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประเมินแบบสอบถามก่อนเข้าร่วมกิจกรรม จากนั้นได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติภายใต้กิจกรรม “เสิร์ฟด้วยใจ แต่งด้วยศิลป์” ประกอบด้วยภาคทฤษฎีผ่านการบรรยายพร้อมสื่อด้านคหกรรมศาสตร์ และกิจกรรมการปฏิบัติด้านทักษะและทัศนคติ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ฐาน ได้แก่ ฐานอาหารและโภชนาการ ฐานดอกไม้และงานประดิษฐ์ และฐานผ้าและการตัดเย็บ แต่ละฐานแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม ฐานละ 4 กลุ่ม จะมีนักศึกษาได้รับการประเมินภาพรวมโดยอาจารย์ประจำฐาน ซึ่งจะมีจำนวนทั้ง 12 กลุ่มระหว่างกิจกรรม มีการประเมินทักษะ การระดมความคิดเห็น ปฏิบัติการ สะท้อนความคิดเห็น สรุปผล และมีการประเมินแบบสอบถามหลังเข้าร่วมกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลจากการเข้าร่วมกิจกรรม และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบแบบสามเส้าด้านวิธีการและแหล่งข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรม อนุทินของผู้เรียน และผลการประเมินทักษะ นอกจากนี้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันตรวจสอบการลงรหัส การจัดหมวดหมู่ และการตีความข้อมูล พร้อมอภิปรายจนได้ข้อสรุปร่วมกันเพื่อช่วยลดอคติจากการตีความของผู้วิจัยเพียงคนเดียว

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ผลการศึกษา

การจัดทำแผนกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์

ผู้วิจัยได้จัดทำแผนกิจกรรม จากการศึกษารวบรวมเอกสารตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านคหกรรมศาสตร์สร้างเป็นแผนกิจกรรม โดยยึดหลักตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์หรือทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทเชิงรุกของผู้เรียนในการสร้างความเข้าใจ และความรู้ด้านงานคหกรรมศาสตร์ผ่านกิจกรรมหรือประสบการณ์โดยตรงเพื่อให้นักศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์เข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน ซึ่งรายละเอียดของแผนกิจกรรมมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แผนการดำเนินกิจกรรม

ลำดับ	แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์	ขั้นตอน	รายละเอียดกิจกรรม
ก่อนเรียน	การดึงความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมของนักศึกษาออกมาเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ใหม่	- ระดมความคิดภายในกลุ่มเพื่อแสดงความคิดเห็น	- ตอบแบบสอบถามก่อนเรียน - นำเสนอภาพถ่ายผลงานคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ - แสดงความคิดเห็นร่วมกัน
ระหว่างเรียน	นักศึกษาสร้างความรู้ใหม่จากภาคทฤษฎีจากการลงมือปฏิบัติจริงจากการปฏิบัติ	- รับฟัง - ปฏิบัติ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - คิดวิเคราะห์	- ปฏิบัติการทำอาหาร การจัดดอกไม้ การเย็บผ้า การจัดตกแต่งผ้า - แบ่งกลุ่มให้นักศึกษาปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ - แต่ละกลุ่มอธิบายแนวคิดการออกแบบ - แก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง
หลังเรียน	ผู้เรียนสะท้อนความรู้ใหม่และนำไปประยุกต์ใช้	- แลกเปลี่ยนเพื่อสะท้อนความคิดเห็น - นำเสนอผลงาน	- เขียนสิ่งได้เรียนรู้ และสิ่งที่อยากพัฒนา - วิจารณ์ สรุปผล - ตอบแบบสอบถามหลังเรียน

การดำเนินกิจกรรมปรับพื้นฐาน “เสิร์ฟด้วยใจ แต่งด้วยศิลป์”

นักศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์เข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน ภายใต้กิจกรรม “เสิร์ฟด้วยใจ แต่งด้วยศิลป์” โดยมีคณาจารย์ภายในหลักสูตรและรุ่นพี่ศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษา ซึ่งแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ฐาน ดังต่อไปนี้

1. ฐานอาหารและโภชนาการ ลักษณะกิจกรรมให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ นักศึกษาได้เห็นบรรยากาศและห้องเรียนปฏิบัติการทางอาหารและโภชนาการของสาขา และได้มีการลงมือปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการเตรียมและการประกอบอาหารเบื้องต้น

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ภาพที่ 2 ฐานอาหารและโภชนาการ

2. ฐานดอกไม้และงานประดิษฐ์ ลักษณะกิจกรรมการให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัตินักศึกษาได้มีการลงมือปฏิบัติจริงเกี่ยวกับพื้นฐานการจัดดอกไม้เพื่อการตกแต่งงาน ซึ่งมีการจำลองสถานการณ์จริงเกี่ยวกับการบริการอาหารเพื่อให้เล็งเห็นถึงงานด้านคหกรรมศาสตร์ที่ครอบคลุมด้านอาหาร ดอกไม้ประดิษฐ์ ผ้าและการตัดเย็บ โดยเป็นการนำความรู้เดิมและจากทฤษฎีมาวิเคราะห์ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดและรังสรรค์เป็นผลงานใหม่ได้อย่างลงตัว

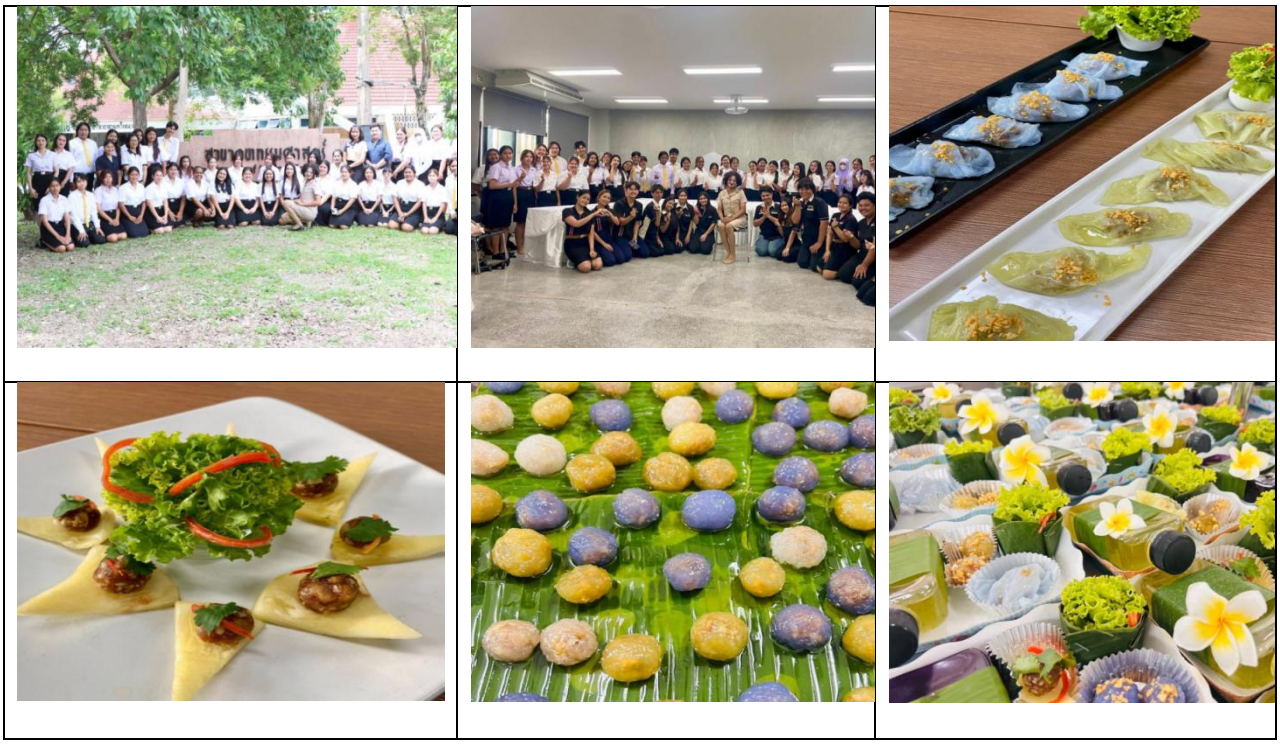
ภาพที่ 3 ฐานดอกไม้และงานประดิษฐ์

3. ฐานผ้าและการตัดเย็บ ลักษณะกิจกรรมการให้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ด้านงานผ้า การเย็บผ้า ศิลปะการจัดตกแต่งผ้า ซึ่งนักศึกษาได้มีการระดมความคิดเพื่อร่วมกันออกแบบลวดลายการจับจีบผ้าที่โต๊ะ สำหรับการบริการอาหารและได้มีการออกแบบการจัดวางร่วมกัน

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ภาพที่ 4 ฐานผ้าและการตัดเย็บ

ภาพที่ 5 กิจกรรมปรับพื้นฐาน “เสิร์ฟด้วยใจ แต่งด้วยศิลป์”

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานต่อทักษะงานคหกรรมศาสตร์

ผู้วิจัยได้ทดสอบผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ทั้งก่อนและหลัง มีผลจากการดำเนินกิจกรรมดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะงานคหกรรมศาสตร์ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน

รายการประเมิน	n	Pretest		Posttest	
		Mean	Std.deviation	Mean	Std.deviation
ทักษะงานคหกรรมศาสตร์	92	3.38	0.33	4.71	0.11

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบของคะแนนเฉลี่ยทักษะงานคหกรรมศาสตร์ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน

รายการประเมิน	n	Mean		t	df	Sig. (2-tailed)
		Pretest	Posttest			
ทักษะงานคหกรรมศาสตร์	92	3.38	4.71	35.40	91	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะงานคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาก่อนเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 ขณะที่ คะแนนเฉลี่ยทักษะหลังเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.11 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการจัดกิจกรรมปรับพื้นฐาน คะแนนเฉลี่ยด้านทักษะของนักศึกษาเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ผลการทดสอบค่าทีแบบพึ่งพากัน (ตารางที่ 4) พบว่า ค่าที เท่ากับ 35.40 มีระดับความเป็นอิสระ 91 และมีค่า Sig. (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงให้เห็นว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยทักษะงานคหกรรมศาสตร์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการประเมินทักษะปฏิบัติ

การดำเนินกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ของนักศึกษาในการปฏิบัติทักษะด้านคหกรรมศาสตร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ฐาน แต่ละฐานแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม ฐานละ 4 กลุ่ม จะมีนักศึกษาได้รับการประเมินภาพรวมโดยอาจารย์ประจำฐาน ซึ่งจะมีจำนวนทั้ง 12 กลุ่ม

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ตารางที่ 5 ผลการประเมินทักษะปฏิบัติด้านคหกรรมศาสตร์

(n = 92)

ลำดับ	รายการประเมินทักษะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทักษะ
1.	การเตรียมวัสดุอุปกรณ์	4.42	0.52	ดีมาก
2.	ความถูกต้องของขั้นตอน	4.30	0.48	ดีมาก
3.	ความประณีตสวยงาม	4.15	0.60	ดี
4.	ความคิดสร้างสรรค์	4.55	0.45	ดีมาก
5.	ภาพรวมทักษะปฏิบัติ	4.36	0.51	ดีมาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินด้านภาพรวมทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 เมื่อพิจารณา พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.55 รองลงมา ด้านการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ด้านความถูกต้องของขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และด้านความประณีตสวยงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ตามลำดับ

ผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานต่อทัศนคติที่มีต่องานคหกรรมศาสตร์

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติงานคหกรรมศาสตร์ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน

รายการประเมิน	n	Pretest		Posttest	
		Mean	Std.deviation	Mean	Std.deviation
ทัศนคติงานคหกรรมศาสตร์	92	3.31	0.41	4.86	0.07

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบของทัศนคติงานคหกรรมศาสตร์ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน

รายการประเมิน	n	Mean		t	df	Sig. (2-tailed)
		Pretest	Posttest			
ทัศนคติงานคหกรรมศาสตร์	92	3.31	4.86	34.97	91	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติที่มีต่องานคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาก่อนเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 ขณะที่ คะแนนเฉลี่ยทัศนคติหลังเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.07 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่องานคหกรรมศาสตร์เพิ่มขึ้น

ISSN 2821 – 9880 (Online)

ผลการทดสอบค่าทีแบบพึ่งพากัน (ตารางที่ 7) พบว่า ค่าที เท่ากับ 34.97 มีระดับความเป็นอิสระ 91 และมีค่า Sig. (p) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์มีส่วนช่วยส่งเสริมทัศนคติที่ดีของนักศึกษาที่มีต่องานคหกรรมศาสตร์

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะและทัศนคติต่องานคหกรรมศาสตร์ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐาน

รายการประเมิน	Pretest		Posttest		t	df	p	dz
	Mean	Std.deviation	Mean	Std.deviation				
ทักษะงานคหกรรมศาสตร์	3.38	0.33	4.71	0.11	35.40	91	.000	3.69
ทัศนคติงานคหกรรมศาสตร์	3.31	0.41	4.86	0.07	34.97	91	.000	3.65

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า คะแนนหลังการเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และมีขนาดอิทธิพลตามค่า dz ด้านทักษะงานคหกรรมศาสตร์เท่ากับ 3.69 และทัศนคติงานคหกรรมศาสตร์ เท่ากับ 3.65 ซึ่งอยู่ในระดับใหญ่ แสดงให้เห็นว่าความแตกต่างของคะแนนทักษะและทัศนคติก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมมีขนาดสูงในเชิงปฏิบัติ

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์

ตารางที่ 9 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การวัดทักษะด้านคหกรรมศาสตร์			
1.1 ทักษะด้านการประกอบอาหารและโภชนาการ	4.79	0.12	มากที่สุด
1.2 ทักษะด้านการจัดดอกไม้และงานประดิษฐ์	4.71	0.15	มากที่สุด
1.3 ทักษะด้านผ้าและการออกแบบ	4.64	0.22	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยรายด้าน	4.71	0.10	มากที่สุด
2. การวัดทัศนคติด้านคหกรรมศาสตร์			
2.1 ความสนใจและมุมมองต่อคหกรรมศาสตร์	4.89	0.13	มากที่สุด
2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับประโยชน์ของคหกรรมศาสตร์	4.81	0.15	มากที่สุด
2.3 ความตั้งใจนำไปใช้และต่อยอดในอนาคต	4.88	0.13	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยรายด้าน	4.86	0.11	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	4.79	0.11	มากที่สุด

ISSN 2821 – 9880 (Online)

จากตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสนใจและมุมมองต่อคหกรรมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 4.89 รองลงมาคือ ความตั้งใจนำไปใช้และต่อยอดในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 และรายการที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านผ้าและการออกแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า รูปแบบกิจกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การทำงานกลุ่ม และการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในชีวิตจริงเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนให้การตอบรับและมีความพึงพอใจในระดับสูง ซึ่งโดยเฉพาะด้านทัศนคติมีทิศทางเชิงบวกแก่นักศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมและแบบบันทึกจากอนุทินที่ได้สะท้อนความรู้ต่อกิจกรรมปรับพื้นฐาน ดังนี้

จากการสังเกต พบว่า นักศึกษามีการปรับตัวต่อกิจกรรมตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์อย่างค่อยเป็นค่อยไป ในช่วงเริ่มต้นผู้เรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตั้งรับ ตั้งคำถามน้อย และรอคำสั่งจากผู้สอน แต่เมื่อเข้าสู่กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ระดมความคิด ได้ช่วยกันวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง เช่น การออกแบบผลงานดอกไม้ การทดลองใช้วัสดุอุปกรณ์ทางคหกรรมศาสตร์ หรือการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักศึกษามีแนวโน้มที่จะแสดงบทบาทเชิงรุกมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. การพัฒนาด้าน “ทักษะคหกรรมศาสตร์” จากพฤติกรรมที่สังเกตได้ คือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้านคหกรรมศาสตร์ได้มีความละเอียดรอบคอบและถูกต้องมากขึ้น เช่น การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เหมาะสม การทดลองเทคนิคใหม่ ๆ ตามคำแนะนำของสมาชิกในกลุ่ม การจัดดอกไม้มีความประณีตมากขึ้น ควบคุมเวลาและลำดับขั้นตอนดีขึ้น

2. การพัฒนาด้าน “ทัศนคติ” ที่สะท้อนจากการสังเกต คือ ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในการทำงานคหกรรมศาสตร์เพิ่มขึ้น แสดงถึงความตั้งใจและสนุกกับการเรียน ภูมิใจในผลงานของตนเองและกลุ่ม และมีความอดทนต่อความยากของงานมากขึ้น ทักษะคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา คือ มีการวางแผนก่อนลงมือปฏิบัติ รวมถึงเห็นถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ดอกไม้ไม่ตั้งทรง สีของผลงานไม่กลมกลืน และสามารถอธิบายเหตุผลของการตัดสินใจได้อย่างมีหลักการมากขึ้น โดยการอ้างอิงทฤษฎีสี และวิจารณ์งานอย่างสร้างสรรค์

จากอนุทินสามารถสรุปการบันทึก พบว่า นักศึกษาสะท้อนถึงรูปแบบกิจกรรมมีการถ่ายทอดความรู้ได้อย่างครบถ้วนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีลักษณะรูปแบบกิจกรรมแบบปฏิสัมพันธ์ ทำให้นักศึกษาสามารถสอบถามเมื่อมีข้อสงสัย จนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง และนักศึกษามีความเข้าใจในงานคหกรรมศาสตร์มากขึ้น ซึ่งนักศึกษาระบุว่าคหกรรมศาสตร์ไม่ใช่เป็นการเน้นทักษะปฏิบัติอย่างเดียว แต่ต้องเข้าใจถึงความต้องการและสร้างสรรค์ผลงานให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภค และต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรอบคอบเพื่อให้ผลงานออกมาได้ดีที่สุด

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ การพัฒนากิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการจัด

ISSN 2821 – 9880 (Online)

การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ซึ่งให้ความสำคัญกับการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์เดิมผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรม และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลออกเป็นด้านทักษะ และทัศนคติ ดังนี้

ผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานต่อทักษะในงานคหกรรมศาสตร์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะต่องานคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาหลังเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลของกิจกรรมปรับพื้นฐานต่อทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่องานคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาหลังเข้าร่วมกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมปรับพื้นฐานที่ออกแบบบนฐานแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์มีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะและทัศนคติของผู้เรียน เนื่องจากแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ให้ความสำคัญกับการที่ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับกิจกรรมที่ได้ออกแบบเป็น 3 ระยะ โดยเฉพาะระยะระหว่างเรียนที่มีการเผชิญสถานการณ์ปัญหา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงบริบทของงานคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ การเตรียมวัตถุดิบ การประกอบอาหาร การจัดดอกไม้ การจัดโต๊ะอาหาร รวมถึงการออกแบบการจัดตกแต่งผ้า ส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวางแผน การลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องนำไปสู่การพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติอย่างเป็นระบบและเห็นถึงประโยชน์ในการนำความรู้งานคหกรรมศาสตร์ต่อยอดในอนาคต และจากผลการสำรวจผู้สอนในสาขาคหกรรมศาสตร์หลังจากเปิดภาคการศึกษาภายใน 2 สัปดาห์ ได้สะท้อนถึงกิจกรรมปรับพื้นฐาน พบว่า ร้อยละ 90 นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้และความเข้าใจในบริบทงานคหกรรมศาสตร์อย่างคลอบคลุมชัดเจน ที่เหลือร้อยละ 10 พบว่า นักศึกษาบางส่วนยังไม่เห็นถึงประโยชน์ในการนำความรู้งานคหกรรมศาสตร์ไปต่อยอดเนื่องจากไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจากกิจกรรมปรับพื้นฐานที่จัดขึ้นได้สอดคล้องกับ นฤมล ศราธพันธ์ และคันธารัตน์ ยอดพิชัย (2566) พบว่า กลยุทธ์การสอนแนวใหม่ในวิชาคหกรรมศาสตร์ ขั้นแรกคือ การเข้าร่วมสังคมเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้ได้ฝึกฝนการทำงานเป็นทีม พูดคุย สื่อสาร และคิดร่วมกันในการทำงานเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา รวมถึงการบูรณาการเชื่อมโยงศาสตร์ที่หลากหลาย การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ทั้งด้านการแก้ปัญหาและคิดเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะกระบวนการที่เรียกว่า Soft Skills ทั้งทักษะชีวิตและทักษะการทำงาน นอกจากนี้สอดคล้องกับวลิดา อุ่นเรือน (2563) จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นจัดกิจกรรมตามสภาพจริงให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถที่แตกต่างกันเพื่อเป็นการเติมเต็มความรู้ให้แก่กันและกัน ผู้สอนกระตุ้นท้าทายให้เกิดการเรียนรู้สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสืบค้นข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน และสอดคล้องกับ M. G. E. et al., (2021) กล่าวถึง ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ว่าครูไม่ควรเป็นเพียงผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเองภายในโครงสร้างทางความคิดของตน ขณะที่ครูมีบทบาทในการจัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างความรู้ของผู้เรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อทักษะและทัศนคติในงานคหกรรมศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะและทัศนคติต่องานคหกรรมศาสตร์หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวคือ รูปแบบกิจกรรมตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ได้รับการตอบรับจากผู้เรียนในเชิงบวก สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนยุคปัจจุบันที่ชื่นชอบการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ใช้สื่อหลากหลาย และมีการทำงานร่วมกันในลักษณะกลุ่ม นอกจากนี้ความพึงพอใจในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่าการออกแบบกิจกรรมให้เชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตจริง และการนำสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่มีความทันสมัย

ISSN 2821 – 9880 (Online)

หรือใกล้เคียงกับการประกอบอาชีพจริงมาใช้ในการจัดกิจกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ส่งผลทั้งต่อทักษะปฏิบัติและทัศนคติที่ดีต่องานคหกรรมศาสตร์ในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับนฤมล ศราธพันธ และคณะ (2567) ศึกษางานวิจัยเรื่อง การยกระดับความเข้าใจแก่นแท้ของคหกรรมศาสตร์: การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และการเรียนรู้จากประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยระดับมากในประเด็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับ คหกรรมศาสตร์และการจัดการทางคหกรรมศาสตร์ มีคะแนนร้อยละ 79.50 และ 73.75 ตามลำดับ เป็นผลจากกิจกรรมฐานการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ฝึกคิดเกี่ยวกับศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์ และ ปริณ ทนันชัยบุตร (2564) ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ด้วยวิธีสแกฟโฟลด์เพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมามีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพของกระบวนการมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์กำหนด และผู้เรียนมีความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนมีคะแนนทดสอบสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือการทดสอบก่อนเรียนผู้เรียนยังขาดประสบการณ์ แต่เมื่อได้เรียนรู้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 36 ชั่วโมง ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการเขียนมาก นอกจากนี้สอดคล้องกับ Jaana, T. A. and Paivi, P. (2022) กล่าวถึงการศึกษาคหกรรมศาสตร์กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันภายใต้บริบทการเรียนรู้ทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการคิดร่วมกันโดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เรียนขณะทำงานร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่ม สามารถส่งเสริมสรรถนะเชิงปฏิบัติของผู้เรียน ทำให้ความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้ในโรงเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับฉวีวรรณ เพชรดี และดรุณี จำปาทอง (2564) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนเมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เนื่องจากรูปแบบกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติ มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นของจริง และมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน มีการร่วมมือในการทำงานกลุ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมไปถึงการค้นหาวิธีการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในการสร้างความรู้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือทำให้เกิดความเข้าใจในเหตุการณ์ นั้น ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Ossia, R. B. (2023) ศึกษาการวิจัยเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ในวิทยาลัยครู: บทบาทของทักษะการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.5 มีทัศนคติเชิงบวกต่อการศึกษาคหกรรมศาสตร์ที่เหลือร้อยละ 34.5 แสดงทัศนคติเชิงลบ นอกจากนี้มีการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย พบว่า ทักษะด้านการสอนของผู้สอนสามารถทำนายทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาคหกรรมศาสตร์ในทิศทางเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการพัฒนาการจัดการศึกษาคหกรรมศาสตร์ในวิทยาลัยครูและสถาบันการศึกษาของประเทศไนจีเรีย ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการสอนของผู้สอนเพื่อยกระดับทัศนคติและความสนใจของผู้เรียนต่อสาขาวิชานี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยก่อนเข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย 3.31 เมื่อเทียบกับหลังเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.86 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์มีส่วนช่วยส่งเสริมทัศนคติที่ดีของ นักศึกษาที่มีต่องานคหกรรมศาสตร์ และสอดคล้องกับ Mohammed, L. U. (2024) ศึกษาการวิจัยเรื่องผลของวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบฝึกงานต่อการพัฒนาทักษะของนักเรียนคหกรรมศาสตร์ในระดับหลังการศึกษาขั้นพื้นฐานรัฐอาดามา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ โดยคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นหลังเรียนของกลุ่มทดลองเท่ากับ 88.7 ขณะที่กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 70.3 ซึ่งแตกต่างกัน 18.4 คะแนน การวิเคราะห์ด้วยสถิติ

ISSN 2821 – 9880 (Online)

paired t-test พบว่าความแตกต่างดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 6.03$, $p < 0.05$) แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการบูรณาการวิธีการสอนด้วยวิธีการแบบฝึกงานมีความเชื่อมั่นในการนำทักษะคหกรรมศาสตร์ไปใช้มากกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบดั้งเดิม

สรุปผล

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กิจกรรมปรับพื้นฐานสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ซึ่งให้ความสำคัญกับการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์เดิมผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรม และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ โดยในระยะก่อนเรียนเป็นขั้นตอนของการกระตุ้นและตรวจสอบความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงพื้นฐานงานคหกรรมศาสตร์ ความเข้าใจและความพร้อมของตนเองก่อนเข้าสู่กิจกรรม ระยะระหว่างเรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้สร้างความเข้าใจจากการลงมือปฏิบัติจริง การสังเกตผลที่เกิดขึ้น และการเชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่กับความรู้เดิม และระยะหลังเรียน ขั้นการสรุป สะท้อนผลและประเมินสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากประสบการณ์เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนจัดระบบและโครงสร้างความรู้ที่สร้างจากประสบการณ์ให้มีความชัดเจนส่งผลต่อความเชื่อมั่นและมีทัศนคติที่ดีในงานคหกรรมศาสตร์

และผลของกิจกรรมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ในระดับสูง เนื่องจากกิจกรรมช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในทักษะและทัศนคติที่เหมาะสมต่องานคหกรรมศาสตร์ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของนักศึกษาใหม่ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาสามารถปรับตัวต่อการเรียนในสาขาคหกรรมศาสตร์ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ กิจกรรมยังช่วยสร้างมุมมองเชิงบวกต่อภาพลักษณ์ของคหกรรมศาสตร์ในบริบทสมัยใหม่ ทำให้นักศึกษามองเห็นความเชื่อมโยงขององค์ความรู้คหกรรมศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการต่อยอดสู่โอกาสทางอาชีพในอนาคต ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและแรงจูงใจในการศึกษาต่อในสาขาคหกรรมศาสตร์มากขึ้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มเดียวกันวัดก่อนและหลังการทดลอง โดยไม่มีกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มเปรียบเทียบ จึงมีข้อจำกัดในการยืนยันว่าการเปลี่ยนแปลงของทักษะและทัศนคติของผู้เรียนเกิดจากกิจกรรมปรับพื้นฐานตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพียงปัจจัยเดียว เนื่องจากผลการวิจัยอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลอง เช่น ประสบการณ์หรือการเรียนรู้อื่นของผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา และเหตุการณ์ภายนอก นอกจากนี้การใช้เครื่องมือชุดเดียวกันในการวัดก่อนและหลังการทดลองอาจก่อให้เกิดผลจากการทดสอบซ้ำ โดยผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยและจำจดข้อคำถาม ส่งผลให้ภายหลังการทดลองมีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นบางส่วนโดยไม่ได้เกิดจากกิจกรรมการทดลองโดยตรง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ควรนำไปใช้และตีความโดยคำนึงถึงข้อจำจำกัดของแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งอาจได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยแทรกซ้อนหรือผลจากการทดสอบซ้ำ ดังนั้นการนำผลไปประยุกต์ใช้ควรพิจารณาร่วมกับบริบทของกลุ่มตัวอย่างและสภาพแวดล้อมการจัดกิจกรรม

ISSN 2821 – 9880 (Online)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ด้านระยะเวลาในการปฏิบัติค่อนข้างจำกัดเนื่องจากเป็นนักศึกษาใหม่ การสร้างปฏิสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในกิจกรรมอาจต้องใช้เวลาในการปฏิบัติแต่ละฐานที่จะต้องระดมความคิด การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบกิจกรรมคอนสตรัคติวิสต์มีลักษณะการออกแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้ผู้เรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถช่วยส่งเสริมให้เกิดทักษะเชิงปฏิบัติที่ยั่งยืนมากกว่าการเรียนรู้แบบบรรยายเพียงอย่างเดียว ดังนั้นเวลาในการเรียนรู้ที่มากขึ้นจะเหมาะสมสำหรับกิจกรรมปรับพื้นฐาน

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรใช้แบบแผนการวิจัยที่มีกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มเปรียบเทียบ เพื่อเพิ่มความตรงภายในของการวิจัยและช่วยยืนยันว่าผลการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์เกิดจากกิจกรรมทดลองมากกว่าปัจจัยแทรกซ้อน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการดำเนินการวิจัย รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำตลอดจนศิษย์เก่าและนักศึกษาสาขาคหกรรมศาสตร์ที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมและให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ซึ่งมีส่วนสำคัญทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

ฉวีวรรณ เพชรดี และดรุณี จำปาทอง. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้นที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลวัดบางนางบุญ จังหวัดปทุมธานี. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย*, *13*(1), 258-273.

นฤมล ศราธพันธ์ และคันธารัตน์ ยอดพิชัย. (2566). ศาสตร์การสอนคหกรรมศาสตร์แนวใหม่: การสังเคราะห์งานวิจัยในฐานข้อมูล Scopus ช่วงทศวรรษที่ผ่านมา. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 38*(2), 98–111.

นฤมล ศราธพันธ์, คันธารัตน์ ยอดพิชัย และสุวิมล อุไกรษา. (2567). การยกระดับความเข้าใจแก่นแท้ของคหกรรมศาสตร์: การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และการเรียนรู้จากประสบการณ์. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 39*(1), 21–35.

นิอร ดาวเจริญพร. (2565). คหกรรมศาสตรศึกษาและการสร้างสมรรถนะผู้เรียนในอนาคต. *Journal of Modern Learning Development, 7*(7), 386–402.

มนัส สุวรรณ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

วลิดา อุ่นเรือน. (2563). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสำหรับนักศึกษาครู* [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].

ศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์ และปริณ ทนันชัยบุตร. (2564). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ด้วยวิธีสแกฟโฟลด์เพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 11*(1), 119–132.

ISSN 2821 – 9880 (Online)

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มทร.ศรีวิชัย. (2568). *จำนวนนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2568*. https://reg.rmutsv.ac.th/ruts/

อนุชา โสมาบุตร. (2556, 25 กันยายน). *ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์*. https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/constructivist-theory/

Halima, S. B. (2013). Competencies and strategies for the teaching of 21st century learners in vocational home economics education. *International Letters of Social and Humanistic Sciences, 19*, 50–55.

Jaana, T. A., & Paivi, P. (2022). Applying interthinking for learning 21st-century skills in home economics education. *Learning, Culture and Social Interaction, 33*.

Juliana, E. A. (2020). Revitalizing home economics education in tertiary institutions in Nigeria through ICT use for skill acquisition for global relevance. *Journal of Educational and Social Research, 10*(6), 332–340.

M. G. E., Adora, R. R. Y., Suriyani, Aang, H., Irfan, M., & Anthon, B. (2021). Analysis of constructivism learning theory. *International Seminar on Health, Social Science and Humanities, 585*, 208–212.

Martina, E., & Stojan, K. U. (2025). Defining key areas of home economics education based on stakeholders' perceived needs: Results of a Delphi study. *European Journal of Educational Research, 15*(1), 39–51.

Mohammed, L. U. (2024). Effect of apprenticeship instructional method on home economics students' skill acquisition in post-basic school, Adamawa State. *Journal of Learning and Educational Policy, 4*(5), 13–22.

Ossia, R. B. (2023). Students' attitudes towards home economics in the colleges of education: The role of instructor's didactic skills. *International Journal of Advance Research in Education & Literature, 9*(3), 55–59.

Satish, P. C. (2022). Constructivism in education: Exploring the contributions of Piaget, Vygotsky, and Bruner. *International Journal of Science and Research, 12*(7), 274–278.

Sigritch, C. D., Vanessa, B. Z., Irish, C. A., Shelanee, T. P., & Ruales. (2025). Beyond attitude: Examining moderators that influence students' home economics outcomes in family settings. *Psych Educ, 40*(4), 475–485.